

‘Tomasz wilde niet nog een zomer op straat leven’

Hij is alleen gestorven, Tomasz uit Polen, in een hoekje van stadspark Valkenberg. In de bosjes tegen de zijkant van het KMA-paviljoen. Acuut hartfalen is de doodsoorzaak van de dakloze man die al jaren in Nederland verbleef.

Marja Klein Obbink
Breda

Een natuurlijke dood, is een dag later de conclusie van de politie die dinsdagmiddag rond vier uur werd gealarmeerd door de vondst van de dode man in de bosjes. Hoelang hij daar heeft gelegen? En of hij zich terugtrok omdat hij zich niet lekker voelde? Niemand die het ooit zal weten, blijkt tijdens een zoektocht naar de man voor wie gisterochtend is gebeden in het Annahuis, een inloophuis in Breda. Zijn portret hing aan de muur, een kaarsje brandde. Wie was Tomasz?

Een dag na zijn dood is het een *day in the park* als alle andere. De rood-witte linten rond de vindplaats van zijn levenloze lichaam zijn verdwenen. Het zonnetje schijnt, wandelaars en joggers, kindjes in buggy's bezetten de paden.

Voor John, vijftiger, Bredanaar, die regelmatig door het stadspark loopt, blijft het speculeren. Hij schrikt

zich rot, zegt hij, als hij hoort van de vondst in het struikgewas. Het is een bekende plasplek, weet hij, van de zwervers die hier in de kuil of daar op het muurtje zitten. „Is hij tijdens het plassen in elkaar gezakt?”

En wanneer dan? Tomasz was dakloos. In het verleden maakte Tomasz nogal eens gebruik van een slaapplek bij de winteropvang aan de Riethil, maar daar heeft hij zich de afgelopen tijd niet laten zien, weet manager Ben Pruijn van SMO. Hij was een vaste gast in park Valkenberg, bevestigt Pruijn en ‘een behoorlijke drinker’. „Het straatteam zocht hem daar wel eens op.”

Tomasz moest het zijn, wist een

man uit een groepje van tien dat dinsdagmiddag, nippend uit halveliterblikken bier, stond te kijken naar het onderzoek van de politie. Maar zijn verhaal sneuvelde in de groep, waarvan de leden met hun eigen versie de anderen probeerden te overschreeuwen.

Bidden in het Annahuis

In de middag na de vondst zitten Tomasz' vrienden van de straat weer op hun vaste plek, op het muurtje aan de kant van het Kasteelplein. Ook nu weer een gouden blikje in hun hand. Een van hen is een Colombiaan. Hij kent Tomasz van het Annahuis, een inloophuis in Breda. „We hebben vanochtend voor hem gebeden”, vertelt hij. „Met een man of twintig.”

Hoe oud Tomasz is, weet hij niet. Hij schat een jaar of 45. „Hij had geen huis, de gemeente wilde hem niet helpen.” En hij had een litteken op zijn hoofd, maakt hij duidelijk in gebrekkig Engels. „Tomasz was ziek, hij had epilepsie.”

Zijn buurman op het muurtje, een Pool die zich Chris noemt, kende Tomasz pas twee weken. Hoe oud hij was en of hij familie had? Hij weet het niet. Waar ze dan wel over spraken? Hij maakt een wegwerpgebaar: „About nothing, we were drinking.” Wat hij wel weet, is dat Tomasz niet zo gezond was. „Tomasz wilde healthy worden. Hij was ook bezig met een paspoort.”

Barbara Smietana van de organisatie Barka hielp hem daarmee. Zij helpt Oost-Europese immigranten met werk of terugkeer naar hun thuisland. Ze is heel verdrietig over zijn dood. „Het ging juist beter met

▲ Een dag na de vondst van Tomasz (foto onder) in het Valkenberg gaat alles weer zijn dagelijkse gangetje. FOTOS RON MAGIELSE/PIX4PROFS, ANNAHUIS

“Hij had altijd een glimlach op zijn gezicht, ondanks zijn zware leven

– Hanneke van Herwijnen, stichting De Herberg

hem. Het was uit met zijn Poolse vriendin, maar het ging goed met hem. Hij was 44 jaar. Tomasz was minder aan het drinken, was nuchterder, hij wilde weer aan het werk. Ik had al een aanvraag naar de ambassade gestuurd voor een nieuw paspoort. Hij wilde niet nog een zomer op straat leven, zei hij.”

Hij was een steun en toeverlaat voor zijn vrienden, zegt directeur-bestuurder Hanneke van Herwijnen van stichting De Herberg, een inloophuis waar Tomasz regelmatig kwam. Ze is ‘enorm geschrokken’ van zijn dood. „Het was zo'n lieve, zachtmoedige man. Hij had altijd een glimlach op zijn gezicht, ondanks zijn zware leven.” De Herberg herdenkt Tomasz morgen.

Epileptische aanvallen

Kitty en Hans van het straatteam van het SMO spraken Tomasz regelmatig in de opvang bij de Faam. Ze zagen hem sukkel met zijn gezondheid. „Hij had epileptische aanvallen, maar we zagen hem achteruitgaan. Het buitenleven is voor niemand gezond. Hij had geen werk, was dus niet verzekerd en ging niet naar een dokter.”

In het Annahuis nabij de Annakerk heerst een paar uur na de herdenkingsdienst nog steeds het verdriet. „We hebben kaarsjes gebrand en muziek voor hem gedraaid”, vertelt stafid Sylvia Vrans. „Hij kwam hier al een paar jaar. De groep was erg emotioneel. Hij was een attente, vriendelijke man. Hij had heel mooie blauwe ogen. Ik stuur je een foto. Ja Tomasz heet hij, met een s en een z. Baran is zijn achternaam. Tomasz Baran.”

Wij zijn 2^e paasdag geopend!

10% korting op alles*

Voorraadmodellen binnen 2 weken in huis*

*Bekijk de actievoorwaarden op onze website

Kom naar de winkel of bekijk ons alvast online!
Woonboulevard Breda XXL
Kruisvoort 42, Breda

Sanders
—wonen